

ODPOVĚDI EVROPSKÉ KOMISE

NA ZVLÁŠTNÍ ZPRÁVU EVROPSKÉHO
ÚČETNÍHO DVORA

Externí konzultanti v Evropské komisi

Prostor pro reformu

Obsah

I. OBECNÝ ÚVOD K ODPOVĚDÍM KOMISE.....	2
II. ODPOVĚDI KOMISE NA DOPORUČENÍ EVROPSKÉHO ÚČETNÍHO DVORA	2
Doporučení 1 – Dokončit stávající rámec upravující využívání služeb externích poradců.....	2
Doporučení 2 – Zlepšit monitorování a zmírňování rizik vyplývajících z využívání služeb externích konzultantů.....	3
Doporučení 3 – Lépe využívat výsledky služeb externích konzultantů.....	4
Doporučení 4 – Zlepšit podávání zpráv o využívání služeb externích konzultantů.....	4

Tento dokument představuje odpovědi Evropské komise na připomínky zvláštní zprávy Evropského účetního dvora v souladu s článkem 259 [finančního nařízení](#) a bude zveřejněn společně se zvláštní zprávou.

I. OBECNÝ ÚVOD K ODPOVĚDÍM KOMISE

Komise zadává zakázky na externí poradenské služby s cílem získat odborné znalosti a vědomosti, které doplní její vlastní know-how. O využití poradenských služeb rozhodují vedoucí útvarů Komise na základě svých potřeb a posouzení rizik a dostupných zdrojů. Tím lze zajistit efektivní využívání zdrojů s ohledem na rostoucí nároky na Komisi i na přísná rozpočtová omezení.

Externí poradenské služby sice mohou Komisi poskytnout důležité odborné podněty, ta však nadále zůstává plně odpovědná za plnění svých vlastních úkolů, jak jsou vymezeny ve Smlouvách, včetně rozvoje politik. Konzultanti jako externí zdroje nejsou jako takoví začleněni do vnitřní personální politiky Komise a nenahrazují kmenové zaměstnance.

Využívání externích poradenských služeb Komisi podléhá souboru pravidel, která podle zprávy¹ útvary Komise dodržují v souladu s decentralizovaným modelem finanční odpovědnosti Komise. Ačkoli se Komise domnívá, že zjištění auditu nesevřdí pro zásadní reformu využívání externích poradenských služeb, vítá zprávu Evropského účetního dvora a závěry v ní uvedené s cílem dále posílit stávající rámec.

Komise všechna doporučení přijímá.

II. ODPOVĚDI KOMISE NA DOPORUČENÍ EVROPSKÉHO ÚČETNÍHO DVORA

Doporučení 1 – Dokončit stávající rámec upravující využívání služeb externích poradců

(Cílové datum provedení podle EÚD: prosinec 2023)

Komise přijímá doporučení:

- a) definovat různé formy podpory, kterou mohou externí konzultanti poskytnout;**
- b) zahrnout pokyny, jak provádět posouzení potřeb, včetně metod pro posouzení potřeby zadat práci externím dodavatelům namísto využití interních zaměstnanců;**
- c) stanovit kritéria vztahující se na činnosti a procesy, které by měly zůstat v rámci Komise a neměly by být zajišťovány externě.**

K provedení tohoto doporučení Komise zavede zvláštní pokyny. Bude přitom vycházet z rozsáhlého souboru aktuálně platných pravidel a pokynů. Mezi ty patří právní rámec stanovený finančním nařízením a pravidly pro zadávání veřejných zakázek, rámec pro zlepšování právní úpravy týkající se pokynů pro využívání externích poradců pro hodnocení a studie, institucionální pokyny pro externí poskytovatele služeb pracující v prostorách Komise a rámec účetního výkaznictví (ABAC).

¹ Viz připomínka EÚD v bodě 35.

Při provádění tohoto doporučení Komise zajistí optimální řízení zdrojů a rovnováhu mezi potřebou zmírnit rizika zjištěná Evropským účetním dvorem² a potřebou zajistit dostatečně flexibilní přístup k poradenským službám. To by mělo Komisi umožnit plnit své cíle a politické priority a zároveň vždy dodržovat zásadu řádného finančního řízení. Komise vítá příklady osvědčených postupů uplatňovaných útvary Komise, které jsou zmiňovány v auditní zprávě³, jako například vodítka uvedená v pokynech pro zlepšování právní úpravy a v souboru nástrojů pro plánování a odůvodnění využití externích poradenských služeb pro hodnocení, a bude je používat jako referenční nástroje.

Doporučení 2 – Zlepšit monitorování a zmírňování rizik vyplývajících z využívání služeb externích konzultantů

(Cílové datum provedení podle EÚD: prosinec 2023)

Komise toto doporučení přijímá.

a) Pravidelně analyzovat rizika koncentrace a nadměrné závislosti na úrovni generálních ředitelství i Komise

Jak uvedl EÚD ve své zprávě⁴, některé typy rizik na úrovni organizace spojených s externími poradenskými službami nemusí být na úrovni jednotlivých GŘ viditelné. Ústřední útvary budou tato rizika pravidelně analyzovat na základě informací získaných od GŘ v procesu hodnocení rizik a také na základě veškerých dalších zdrojů informací, včetně úplných a přesných údajů ze systému pro finanční transparentnost (viz také odpověď Komise na doporučení 4). V případě potřeby budou útvary poskytnuty doplňující pokyny.

b) Vyjasnit zavedené postupy týkající se konkurenčních výhod, které získali externí poskytovatelé s dlouhodobými zkušenostmi se spoluprací s EU

Podle finančního nařízení se obecná pravidla pro zadávání veřejných zakázek vztahují na všechny typy veřejných zakázek, včetně zakázek na poradenské služby. Komise dále objasní zavedené postupy.

c) Doplnit pokyny k předcházení střetům zájmů začleněním dosud nezahrnutých rizik

Komise dále posílí a vyjasní pravidla týkající se předcházení profesním střetům zájmů tím, že vypracuje další interní pokyny, které doplní již existující pokyny v její příručce o zadávání veřejných zakázek. Kromě toho Komise navrhla v rámci cílené změny finančního nařízení další požadavky a povinnosti, které posílí stávající ustanovení finančního nařízení týkající se střetu profesních zájmů.

d) Zajistit, aby generální ředitelství identifikovala a podávala zprávy o rizicích a aby na tato rizika byla upozorněna řídicí rada, aby mohla koordinovat hodnocení a řízení těchto rizik a poskytovat k nim poradenství

Komise má dobře zavedený proces hodnocení rizik, v jehož rámci každé generální ředitelství pravidelně vyhodnocuje rizika svých činností a o kritických rizicích informuje příslušné útvary. Na tato kritická rizika je a bude i nadále upozorňována správní rada. V případě potřeby budou útvary poskytnuty doplňující pokyny k otázkám souvisejícím s využíváním externích poradenských služeb.

² Viz připomínky EÚD v bodech 37 až 54.

³ Viz připomínka EÚD v bodě 28.

⁴ Viz připomínka EÚD v bodě 56.

Doporučení 3 – Lépe využívat výsledky služeb externích konzultantů

(Cílové datum provedení podle EÚD: prosinec 2023)

Komise toto doporučení přijímá:

Komise vítá pozitivní hodnocení EÚD týkající se rámce pro zlepšování právní úpravy, který stanoví pokyny pro využívání a rozšiřování externích poradenských služeb a přispívá k rozhodování⁵. Kromě toho bude Komise dále analyzovat, jak optimalizovat interní sdílení informací týkajících se zkušeností získaných v souvislosti s celým rozsahem zadávaných poradenských služeb, aby se zadávané služby a získané informace využívaly z hlediska organizace co nejlépe.

a) Systematická hodnocení po dokončení zakázky s cílem vyvodit poučení

Po dokončení zakázky provádí Komise hodnocení, a to před konečnou platbou dodavateli. Součástí tohoto hodnocení je přezkoumání a potvrzení úkolů/výstupů v souladu se smluvními podmínkami. V případě, že úkoly/výstupy nesplňují požadavky smlouvy, proběhne řízení o sporných otázkách s cílem uplatnit smluvní pokuty. Ty mohou zahrnovat srážky z ceny z důvodu nízké kvality nebo paušální náhrady škody za prodlení s dodáním. Pokud se navíc prokáže, že na základě porušení, jako je například vážné profesní pochybení, nesrovnalost ve smyslu čl. 1 odst. 2 nařízení Rady (ES, Euratom) č. 2988/95, podvod, korupce nebo závažné nedostatky v plnění smlouvy vedoucí k jejímu předčasnému ukončení nebo uložení smluvních sankcí, hrozí ohrožení finančních zájmů Unie, může být dodavatel zapsán do databáze pro včasné odhalování rizik a vylučování hospodářských subjektů. Tyto informace jsou k dispozici schvalujícím osobám ve všech útvech Komise.

Kromě toho Komise blíže objasní, že generální ředitelství musí po dokončení zakázek provést posouzení získaných zkušeností.

b) Systematická analýza toho, zda je zapotřebí předávat znalosti z konzultantů na zaměstnance Komise

Komise toto doporučení přijímá. Předávání znalostí z konzultantů na zaměstnance Komise nebo na jiné konzultanty, kteří pokračují v plnění konkrétního úkolu, je pro sledování plnění zakázky a pro předání nezbytné. Komise proto dále upřesní, že generální ředitelství musí při uzavírání smluv analyzovat potřebu předávání znalostí. Kromě toho Komise prozkoumá, zda by do vzorů smluv mohla být zahrnuta nepovinná smluvní doložka.

c) Opatření na organizační úrovni za účelem šíření výsledků a určení osvědčených postupů pro úkoly externích konzultantů

Komise toto doporučení přijímá. Prozkoumá, jak dále usnadnit sdílení a šíření získaných zkušeností a výsledků a určování osvědčených postupů souvisejících s využíváním poradenských služeb v příslušných odborných interních sítích Komise, a to s náležitým ohledem na platné požadavky na důvěrnost a ochranu údajů.

Doporučení 4 – Zlepšit podávání zpráv o využívání služeb externích konzultantů

(Cílové datum provedení podle EÚD: prosinec 2023)

⁵ Viz připomínky EÚD v bodech 66 a 71.

Komise doporučení přijímá.

Komise sdílí názor EÚD, že kvalitu údajů o poradenských službách lze dále zlepšovat. V tomto směru již podnikla kroky a v rámci finančních informačních systémů Komise zavedla zvláštní pravidla kvality údajů pro zaznamenávání údajů o poradenských službách (včetně správného uvedení podtypu služby, tedy studie, hodnocení atd.). Údaje o poradenských službách, včetně údajů o objemu a typech odebíraných poradenských služeb, mohou být nyní zveřejňovány pouze za předpokladu, že jsou dodrženy uvedené požadavky kvality.

Po těchto kontrolách kvality bude Komise nadále podávat zprávy prostřednictvím systému pro finanční transparentnost, což je veřejně přístupný a každoročně aktualizovaný webový portál⁶. Například smlouvy na rok 2021 budou k dispozici do konce června 2022 v souladu s požadavky na podávání zpráv podle článku 38 finančního nařízení.

Komise zváží, jakým způsobem pravidelně podávat zprávy o informacích, které budou k dispozici v systému pro finanční transparentnost, a případně zváží možnost dalšího podávání zpráv.

⁶ Odkaz na systém pro finanční transparentnost: <https://ec.europa.eu/budget/financial-transparency-system/index.html>